

OBSAH

ÚVOD	5
ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	6
1 DAŇOVÝ SYSTÉM SLOVENSKEJ REPUBLIKY	7
2 PRIAME DANE	11
2.1 Daň z príjmov	11
2.1.1 Daň z príjmov fyzickej osoby	11
2.1.1.1 Príjmy zo závislej činnosti (§ 5)	11
2.1.1.2 Príjmy z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti, z prenájmu a z použitia diela a umeleckého výkonu (§ 6)	38
2.1.1.3 Osobitný základ dane z kapitálového majetku (§ 7)	48
2.1.1.4 Ostatné príjmy (§ 8),	52
2.1.1.5 Komplexný príklad (Daňové priznanie – typ A)	55
2.1.1.6 Komplexný príklad (Daňové priznanie – typ B)	59
2.1.2 Daň z príjmov právnických osôb	63
2.2 Majetkové dane	69
2.2.1 Daň z pozemkov	69
2.2.2 Daň zo stavieb	74
2.2.3 Daň z bytov a z nebytových priestorov	80
2.3 Ostatné priame dane	85
2.3.1 Ostatné priame dane	85
2.3.2 Daň z motorových vozidiel	91
3 NEPRIAME DANE	101
3.1 Daň z pridanej hodnoty	101
3.2 Spotrebné dane	131
3.2.1 Spotrebná daň z alkoholických nápojov	131
3.2.1.1 Spotrebná daň z liehu	134
3.2.1.2 Spotrebná daň z piva	141
3.2.1.3 Spotrebná daň z vína	146
3.2.2 Spotrebná daň z tabakových výrobkov	152
3.2.3 Spotrebná daň z minerálneho oleja	159
3.2.4 Ekologické dane	164
LITERATÚRA	177

2

PRIAME DANE

2.1 Daň z príjmov

2.1.1 Daň z príjmov fyzickej osoby²

2.1.1.1 Príjmy zo závislej činnosti (§ 5)³

1. Subjektom dane z príjmov fyzickej osoby je:
 -
 -

2. Predmetom dane z príjmov fyzickej osoby na základe pozitívneho vymedzenia sú:
 -
 -
 -
 -

3. Od roku 2011 sa príjmy fyzickej osoby členia na
a, čo ovplyvňuje uplatňovanie nezdaniteľných
častí základu dane a nárok na daňový bonus.

4. Uveďte všetky príjmy fyzickej osoby, ktoré patria medzi aktívne príjmy:
 -
 -
 -

5. Spoločný základ dane fyzickej osoby od roku 2012 tvorí súčet:
ČZD 1

² Riešenie otvorených otázok sa nachádza v učebnici Daňovníctvo – daňová teória a politika I, kapitola 2.

³ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

- ČZD 2
- ČZD 3
- ČZD 4
- ČZD 5
- ČZD 6

6. Čiastkový základ dane fyzickej osoby pri príjmoch zo závislej činnosti sa vypočíta ako: rozdiel a
7. Doplníte do tabuľky hraničnú výšku základu dane a príjmu fyzickej osoby pri uplatňovaní rozdielnych sadzieb dane z príjmov fyzickej osoby.

Sadzba dane	Výška základu dane (hrubého príjmu) – typ fyzickej osoby
19 %	
25 %	
5 %	

8. Zdaňovacím obdobím dane z príjmov fyzickej osoby je
9. Pri čiastkových výpočtoch čistého príjmu fyzickej osoby rozdeľte uvedené skutočnosti (zdaniteľný príjem, zdaniteľná mzda, daňový bonus, preddavky na daň z príjmov, daňová povinnosť, NČZD) v závislosti od spôsobu zaokrúhľovania.

Na celé eurocenty nahor	Na celé eurocenty nadol

10. Tabuľka aktuálnych hodnôt platných k 1. 1. 2017 potrebných na výpočty.

Životné minimum k 1. 1. 2017	198,09 €
Minimálna mzda od 1. 1. 2017	435,00 €
1/2 minimálnej mzdy	217,50 €
6-násobok minimálnej mzdy	2 610,00 €
NČZD – ročná výška 19,2 x PŽM	3 803,33 €

$\frac{1}{12}$ NČZDD – mesačná výška	316,94 €
$\frac{1}{2}$ NČZD	1 901,67 €
NČZD, ak ZD je nižší ako 19 809 €	3 803,33 €
NČZD, ak ZD je vyšší ako 19 809 €	8 755,578 € – $\frac{1}{4}$ ZD
NČZDM, ak ZD manžela je menší ako 35 022,31 €, alebo sa mu rovná	3 803,33 € – VPM
NČZDM, ak ZD manžela je väčší ako 35 022,31 €	12 558,906 € – $\frac{1}{4}$ ZD – VPM
Daňový bonus na jedno dieťa – mesačný	21,41 €
Daňový bonus na jedno dieťa – ročný (január až december 2017)	256,92 €
Preukázateľne zaplatené príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie (III. pilier) – maximálna výška	180,00 €

Príjmy zo závislej činnosti – mesačné zdaňovacie obdobie⁴

11. Výpočet čistej mesačnej mzdy zamestnanca ovplyvňuje skutočnosť:
12. Načrtnite všeobecnú schému výpočtu čistej mesačnej mzdy, ak daňovník u zamestnávateľa podpíše vyhlásenie na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a daňového bonusu a zamestnanec pracuje v trvalom pracovnom pomere.
13. Uveďte všeobecnú schému výpočtu čistej mesačnej mzdy, ak daňovník pracujúci v trvalom pracovnom pomere u zamestnávateľa nepodpíše vyhlásenie na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a daňového bonusu.

⁴ Riešenie otvorených otázok sa nachádza v učebnici Daňovníctvo, daňová teória a politika I, kapitola 2.1.1.

14. Načrtnite výpočet čistej mesačnej mzdy, ak daňovník pracuje u zamestnávateľa na dohodu. Ide o študenta vo veku 22 rokov s hrubým mesačným príjmom 125,50 €, ktorý má podpísané daňové vyhlásenie.
15. Nárok na mesačný daňový bonus (z aktívnych príjmov) vzniká daňovníkovi, ak:
-
- a súčasne dieťa spĺňa podmienky:
-,
 -,
 -
16. Vymenujte minimálne tri príjmy zo závislej činnosti:
-,
 -,
 -
17. Načrtnite výpočet daňovej povinnosti a čistého mesačného príjmu zamestnanca, ktorý v mesiaci február 2017 dosiahol hrubú mzdu vo výške nižšej ako 570 €. ⁵
18. Daňový bonus si môže vždy uplatňovať
19. Nárok na daňový bonus vzniká daňovníkovi

⁵ Od januára 2015 bola zavedená odpočítateľná položka na zdravotné poistenie (znižuje vymeriavací základ na výpočet zdravotných odvodov) pre zamestnanca s hrubým príjmom nižším ako 570 € pracujúceho v rámci pracovného vzťahu. Výpočet odpočítateľnej položky je $380 - 2 \times (\text{príjem} - 380)$. Zamestnanec s hrubým príjmom 380 € neplatí žiadne zdravotné odvody. S rastom hrubej mzdy odpočítateľná položka postupne klesá až do príjmu 570 €.

📄 VZOROVÝ PRÍKLAD 2.1

V apríli 2017 dosiahol zamestnanec hrubú mzdu vo výške 579 €. Vypočítajte výšku preddavkov na daň za tento mesiac a čistú mzdu, ak mal daňovník podpísané vyhlásenie na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a daňového bonusu.

Riešenie:

$$579 - (0,134 \times 579) - 316,94 = 184,48 \text{ €}$$

$$\text{Preddavok na daň} = 184,48 \times 0,19 = 35,05 \text{ €}$$

$$\text{Čistá mzda} = 579 - 77,58 - 35,05 = 466,37 \text{ €}$$

Komentár:

Hrubý príjem (HP)

– odvody zamestnanca do poisťných fondov (POI) – 13,4 %

– nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka (NČZDD)/mesiac

Čiastkový základ dane (ČZD) = zdaniteľná mzda

Preddavky na daň = ČZD x 19 % (25 %)⁶

Čistá mzda = HP – POI – preddavky na daň + daňový bonus (DB)

📄 VZOROVÝ PRÍKLAD 2.2

Zamestnanec v októbri 2017 dosiahol hrubú mzdu 602 €. Vypočítajte výšku preddavkov na daň za tento mesiac a čistú mzdu, ak daňovník nemal podpísané vyhlásenie na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a daňového bonusu.

Riešenie:

$$602 - (0,134 \times 602) = 521,34 \text{ €}$$

$$\text{Preddavok na daň} = 521,34 \times 0,19 = 99,05 \text{ €}$$

$$\text{Čistá mzda} = 602 - 80,66 - 99,05 = 422,29 \text{ €}$$

Komentár:

Hrubý príjem

– odvody zamestnanca do poisťných fondov (13,4 %)

Čiastkový základ dane (ČZD) = zdaniteľná mzda

Preddavky na daň = ČZD x 19 %

Čistá mzda = HP – POI – preddavky na daň

⁶ V závislosti od výšky základu dane, ak je mesačná zdaniteľná mzda daňovníka v kalendárnom mesiaci vyššia ako 2 918,53 € (176,8 x PŽM/12), treba uplatniť vyššiu sadzbu dane z príjmov fyzickej osoby vo výške 25 %.

3

NEPRIAME DANE

3.1 Daň z pridanej hodnoty⁵³

1. Predmetom dane z pridanej hodnoty je:
 -
 -
 -
 -
2. Subjektom dane DPH je:
 -
 -
3. V Slovenskej republike sa uplatňuje % DPH a znížená sadzba % DPH.
4. Špecifikujte niektoré oblasti, ktoré sú oslobodené od DPH:
 -
 -
5. Základom dane pri DPH je
6. Základom dane DPH pri dovoze je
7. Vymenujte všetky typy registrácie DPH a uveďte príklady.
 -
 -
 -
 -

⁵³ Riešenie otvorených otázok sa nachádza v učebnici Daňovníctvo – daňová teória a politika I, kapitola 3.1.

8. Zdaňovacím obdobím pri DPH je
9. Daňové priznanie k DPH sa podáva v termíne
10. Vypočítaná DPH sa zaokrúhľuje
11. Pojem odpočítanie DPH znamená, že
12. Odpočítateľná daň je
13. Nadmerný odpočet DPH spoločnosti vznikne ak >
.....
14. Uplatňovanie princípu štátu pôvodu znamená, že
15. Uplatňovanie princípu štátu určenia znamená, že
16. Medzi dva základné princípy uplatňovania DPH na vnútornom trhu patrí:
 -
 -
17. Vysvetlite pojem intrakomunitárne dodanie tovaru a uveďte príklady.
 -
 -
 -
18. Vysvetlite pojem intrakomunitárne nadobudnutie tovaru a uveďte príklady.
 -
 -
 -
19. Správcom DPH je a

20. Načrtnite dôvody skupinovej registrácie a jej pozitívne dosahy na vzájomné obchodné prípady v skupine.

-
-
-

📄 VZOROVÝ PRÍKLAD 3.1

Prvý článok obchodného reťazca je farmár, ktorý nemá žiadne vstupy. Farmár pestovaním pšenice dosiahol pridanú hodnotu (PH) 100 jednotiek, pričom následne predá pšenicu mlynárovi, ktorý ju zomelie na múku, kde PH mlynára je 200 jednotiek. Od mlynára odoberá múku pekár na pečenie chleba. PH pekára je 300 jednotiek. Obchodník, ktorý predáva chlieb od pekára, si dáva obchodnú prirážku 400 jednotiek, ktorá predstavuje jeho pridanú hodnotu. Všetky subjekty sú platiteľmi dane a sadzba DPH je 10 % na všetkých stupňoch spracovania. Vypočítajte odvod dane do ŠR a realizačnú cenu pre konečného spotrebiteľa.

Riešenie:

DPH – uplatňovanie dane v tuzemsku										
Príslušný stupeň	Nákupná cena bez DPH	Odpočítateľná daň	Nákupná cena s DPH	Pridaná hodnota	Clo, spotrebná daň	Základ dane	Daň	Predajná cena s DPH	Zúčtovanie so ŠR	Sadzba dane
1. farmár	–	–	–	100	0	100	10	110	10	10 %
2. mlynár	100	10	110	200	0	300	30	330	20	10 %
3. pekár	300	30	330	300	0	600	60	660	30	10 %
4. obchodník	600	60	660	400	0	1 000	100	1 100	40	10 %
Spolu daň									100	

Realizačná cena, za ktorú nakupuje spotrebiteľ tovar, je 1 100 €.

Komentár:

Základné vzťahy na výpočet hodnôt v tabuľke:

- Nákupná cena (NC) bez DPH = nákupná cena s DPH – odpočítateľná daň
- Odpočítateľná daň (daň na vstupe) = NC s DPH x sadzba dane / (sadzba dane + 100)
- NC s DPH = NC bez DPH + odpočítateľná daň

- Základ dane = NC bez DPH + pridaná hodnota + clo + spotrebná daň
- Daň (daň na výstupe) = základ dane x sadzba dane/100
- Predajná cena s DPH = základ dane + daň
- Zúčtovanie so ŠR = daň – odpočítateľná daň

VZOROVÝ PRÍKLAD 3.2

Vychádzajme zo zadania vzorového príkladu č. 3.1. Znovu pôjde o farmára, ktorý nemá žiadne vstupy, pretože sa nachádza na začiatku reťazca. Farmár pestovaním pšenice dosiahol pridanú hodnotu 100 jednotiek. Farmár predá pšenicu mlynárovi, ktorý ju zomelie na múku. Pridaná hodnota mlynára je 200 jednotiek. Od mlynára odoberá múku pekár na pečenie chleba. Pridaná hodnota pekára je 300 jednotiek. Obchodník, ktorý predáva chlieb od pekára, si dáva obchodnú prirážku 400 jednotiek, ktorá predstavuje jeho pridanú hodnotu. Subjekty farmár, pekár a obchodník sú platiteľmi dane. Mlynár nie je platiteľom dane. Predpokladajme jednotnú sadzbu dane z pridanej hodnoty vo výške 10 %. V tabuľke vypočítajte výber dane z pridanej hodnoty a realizačnú cenu, za ktorú nakupuje spotrebiteľ tovar.

Riešenie:

DPH – uplatňovanie dane v tuzemsku pri neplatiteľovi DPH v reťazci										
Príslušný stupeň	Nákupná cena bez DPH	Odpočítateľná daň	Nákupná cena s DPH	Pridaná hodnota	Clo, spotrebná daň	Základ dane	Daň	Predajná cena s DPH	Zúčtovanie so ŠR	Sadzba dane
1. farmár	–	–	–	100	0	100	10	110	10	10 %
2. mlynár	100	10	110	200	0	–	–	310	–	10 %
3. pekár	–	–	310	300	0	610	61	671	61	10 %
4. obchodník	610	61	671	400	0	1 010	101	1 111	40	10 %
Spolu daň									111	

Zaradenie neplatiteľa dane do reťazca má za následok zvýšenie realizačnej ceny, za ktorú spotrebiteľ nakupuje tovar vo výške 1 111 €.

Komentár:

Zaradenie mlynára, ktorý nie je platiteľom DPH, znamená, že mlynár si nemôže uplatňovať odpočítanie dane na vstupe a zároveň mlynár nezdaňuje svoj obrat (základ

dane) a nevystavuje doklady na účely dane z pridanej hodnoty. Následkom toho ďalší platiteľ DPH si nemôže uplatňovať odpočítanie dane na vstupe, pretože nemá doklad na účely DPH. Zapojenie neplatiteľa DPH do obchodného reťazca platiteľov DPH znamená pre konečného spotrebiteľa vyššiu realizačnú cenu tovarov a služieb. Treba však zdôrazniť, že v druhom riadku v stĺpci „Odpočítateľná daň“ nejde reálne o odpočítateľnú daň, keďže faktúra nie je vystavená pre platiteľa. Údaj len načrtáva situáciu, že faktúra odoslaná od platiteľa DPH je vždy uvádzaná v členení základ dane, DPH a cena celkom s DPH.

VZOROVÝ PRÍKLAD 3.3

Vychádzame zo zadania vzorového príkladu č. 3.1. Znovu pôjde o farmára, ktorý nemá žiadne vstupy, pretože sa nachádza na začiatku reťazca. Farmár pestovaním pšenice dosiahol pridanú hodnotu 100 jednotiek. Farmár predá pšenicu mlynárovi, ktorý ju zomelie na múku. Pridaná hodnota mlynára je 200 jednotiek. Od mlynára odoberá múku pekár na pečenie chleba. Pridaná hodnota pekára je 300 jednotiek. Obchodník, ktorý predáva chlieb od pekára, si dáva obchodnú prírážku 400 jednotiek, ktorá predstavuje jeho pridanú hodnotu. Subjekty farmár, mlynár, pekár sú platiteľmi dane. Obchodník nie je platiteľom dane. Predpokladajme jednotnú sadzbu dane z pridanej hodnoty vo výške 10 %. Vypočítajte konečnú realizačnú cenu, za ktorú spotrebiteľ nakupuje tovar.

Riešenie:

DPH – uplatňovanie dane v tuzemsku pri neplatiteľovi DPH na konci reťazca										
Príslušný stupeň	Nákupná cena bez DPH	Odpočítateľná daň	Nákupná cena s DPH	Pridaná hodnota	Cló, spotrebná daň	Základ dane	Daň	Predajná cena s DPH	Zúčtovanie so SR	Sadzba dane
1. farmár	–	–	–	100	0	100	10	110	10	10 %
2. mlynár	100	10	110	200	0	300	30	330	20	10 %
3. pekár	300	30	330	300	0	600	60	660	30	10 %
4. obchodník	600	60	660	400	0	–	–	1 060	–	10 %
Spolu daň									60	

Konečná realizačná cena, za ktorú spotrebiteľ nakupuje tovar je 1 060 €.